

"הזקנה והמוות – השלב המתגר של תהליך האינדיבידואציה"

הנרי אברמוביץ

זהו קורס בן ארבעה מפגשים בנושא הזקנה והמוות – "הזנקס והקרון

גם יהיה אפשרות לדבר על חווית של סיום 4 שנות לימודים ביחד

הוא עוסק בשלב השלישי של החיים - בהיבטיו הנפשיים ובתפקיד שהוא ממלא במסע הגיבור אל האינדיבידואציה. זוהי גישתו הייחודית של יונג, המרחיבה את אפשרות ההתייחסות אל הזקנה והמוות.

במפגש הראשון, נעסוק בתופעת הזקנה, כפי שהיא נתפשת בראיה היונגיאנית. נחקור את הארכיטיפים של הזנקס והקרון כמייצגים בשלב הזה את המשך האינדיבידואציה והתפתחות הנפש, ונשאב מהמקורות היהודיים והמיתוסים האחרים, דמויות ודימויים ארכיטיפיים נוספים, המגלמות אספקטים שונים של הזקנה, כהדס, הקטה, סילנוס ומסע השמש.

במפגש השני, נעסוק בהתייחסות הנפשית והתרבותית לזקנה ולמוות וההכנה לקראתם, כחלק מהתהליך הסופי של האינדיבידואציה.

כמו כן, נתבונן בתפישות התרבותיות של המוות, כביטוי לאמונות על החיים שלאחר המוות, כשטכסי האבל והקבורה, באים לבטא תפישות אלה.

לצד זה, נעסוק בפחד, בהתנגדות ובויתור הסופי, כתהליכים נפשיים הכרחיים כחלק מתהליך האינדיבידואציה.

במפגש השלישי, נעסוק בפסיכופתולוגיה העלולה ללוות את ההזדקנות ואת הקרבה למוות. נתעכב על הארכיטיפים של הפואר והזנקס כמייצגים את הדבקות בנעורים ופחד הזקנה. מה קורה כשאספקט החכמה נעלם בקצה האחד ואספקט היצירה נעלם בקצה האחר. דמויות כמו האם החורגת של שלגיה וזו של דוריאן גרי, יוכלו להוות דוגמא להשפעתו השלילית של הארכיטיפ.

במפגש הרביעי. נעסוק בקאונטר טרנספרנס בין המטופל והמטפל המזדקן. בצורך וביכולת להכיר בתהליכים ובפחדים של הזקנה והמוות בתוכנו ועד כמה יש ביכולתנו להיות המלווים של מטופלינו בדרך המתגרת והקשה הזו.

במפגש הראשון, נזמין את הקנדידטים להעלות דימויי זקנה ומוות הבאים מתוך עולמם הפנימי והתרבותי.

לחלק ההדרכתי, הקנדידטים אמורים להביא מקרים העוסקים בנושאי הקורס: הזדקנות, אבדן, התמודדות עם המוות, זנקס-פואר, ותופעות הנוגעות בטרנספרנס-קאונטרטרנספרנס. רצוי להתייעץ עם הנרי קודם להבאת המקרה.

ניתנה לכם רשימת קריאה נרחבת, כאשר קריאת החובה לכל מפגש מסומנת, ומוגבלת ל30 עמוד לערך.

רוב החומר, ניתן להשגה און-ליין, או דרך הגישה של ספריית המכון ל: Journal of analytical psychology

או ל Psychological perspective

את סיפרו של הילמן, ניתן לרכוש דרך הלינק במחיר סביר.

אנו נשלח לכם דרך האי-מייל, את פרקי החובה מספרה של Scheverein

יידעו אותנו בבקשה, במקרה ואתם מתקשים בהשגת חומר הקריאה.

בתקווה לקורס מהנה!

Aging, Individuation & Dying

Henry Abramovitch

Carl Jung: "We cannot live the afternoon of life according to the program of life's morning; for what was great in the morning will be little at evening, and what in the morning was true will at evening have become a lie."

Bibliography

** Required Reading.

I. 7.1.2020 Aging and Individuation:

**CG Jung, MEMORIES, DREAMS REFLECTIONS, Chapter 10 & "Retrospect (available in Hebrew)

_____ "Stages of Life" CW 8, Especially, para.774-795.

.**[Hubback J.](#) "The archetypal senex: an exploration of old age." *Journal of Analytical Psychology*. 1996 41(1):3-18.

Rudolf Arnheim, "On the Late Style of Life and Art" Michigan Quarterly Review Volume XVII, Issue: 2, Spring 1978, pp. 149-156.

Available at: <http://hdl.handle.net/2027/spo.act2080.0017.002:06>

Aniela Jaffe, "From Jung's Last Years" in JUNG'S LAST YEARS AND OTHER ESSAYS. Spring Publication. Chapter 4, pp. 99-137.

Psychological Perspectives 56(2) 2013. Special Issue: Aging and Individuation

II. 14.1.2020 Preparation for Death:

**CG Jung, "Soul and Death", CW 8. Para. 796-815.

**Richard Cavalho (2008) "The Final Challenge: Aging, dying, individuation." *Journal of Analytical Psychology* 53(2): 1-18. Especially 7-15

Marie-Louise Von Franz (1999). *On Dreams & Death: A Jungian Interpretation*. Open Court. (selections)

Welman & Faber, *The Dream in Terminal Illness*. *Journal of Analytical Psychology* 37(5): 61-81.

Warren Colman, (2010) *Mourning and Symbolic Order*. *Journal of Analytical Psychology* 55(2): 275-97.

III. 21.1.2020. Pathologies of Aging:

**James Hillman, (2000). *THE FORCE OF CHARACTER AND THE LASTING LIFE*. Random House. Selections (pp. 40-49; 62-71; 103-112; 196-8)

Luigi Zoja, "Working against Dorian Gray: Analysis and the old." *Journal of Analytical Psychology* 28(1). reprinted in Andrew Samuels, *PSYCHOPATHOLOGY: CONTEMPORARY JUNGIAN PERSPECTIVES*. Chapter 17, pp. 327-46. Especially pp. 334-45

IV. 28.1.2020. Countertransference of Aging and the Aging Analyst

**Joy Schaverein, *The Dying Patient in Psychotherapy*. Routledge. Especially. Part Four, *The Final Phase*, Chapter 15-8. pp. 169-199.

Barbara Stevens, (2007) *Alphabetizing in old age* *Journal of Analytical Psychology* 52:1-16.

Recommended Reading:

Van Franz (1978), *TIME: RHYTHYM AND REPOSE*. Thames and Hudson.

Kenneth Clark, "The artist grows old." *Daedalus*, Winter 2006, pp. 77-90. Esp. pp. 81-90.

Simone de Beauvoir (1972), *The Coming of Age*. Putnam.

Greg Mogenson, (1992). *Greeting the Angels: An Imaginal View of the Mourning Process*. Baywood Press.

Henry Abramovitch (2001), "Anthropology of Death" *International Encyclopedia of Social and Behavioral Science*, N. J. Smelser and Paul B. Baltes (Eds) Pergamon, Oxford

<http://henry-a.com/apage/115917.php> Available at:

Henry Abramovitch (1993), 'The Jerusalem Funeral: An Anthropological Perspective. (Hebrew)

מלקינסון ר, רובין ר, ויצטום א (עורכים), אובדן ושכול בחברה הישראלית. כנה ומשרד הביטחון,

Note: *Psychological Perspectives* and *Journal of Analytical Psychology* are available online via the Machon Library.

Books may be ordered from Book Depository or Karnac, without paying postage:

Hillman, *The Force of Character and the Lasting Life*

Available from Book Depository

<http://www.bookdepository.com/search?searchTerm=Hillman%2C+The+force+of+character&search=Find+book>

Scheverein, *The Dying Patient in Psychotherapy*

Available from Karnac: <http://www.karnacbooks.com/Product.asp?PID=87826>

Von Franz, *On Dreams & Death: A Jungian Interpretation*

Available from <http://www.amazon.com/On-Dreams-Death-Jungian-Interpretation/dp/0812693671>